

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9784 af 07/10/2009 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0870

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2009-6-0870

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2009-6-0870

Resumé

Klager – en forening – klagede over artiklerne ”Den kommunale glidecreme” og ”Sex-sekt skal undersøges” i Ekstra Bladet.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Det følger af medieansvarslovens § 38, stk. 1, at et genmæles indhold i alt væsentligt skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Under henvisning til, at klagers genmæle-tekster ikke var begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger afslog Ekstra Bladet at bringe disse. Pressenævnet finder, at genmæleteksterne indeholder kommentarer og vurderinger i et sådant omfang, at de ikke opfylder indholdskravet i medieansvarslovens § 38, stk. 1. Pressenævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at bringe genmælerne, eller for at udtale kritik af, at Ekstra Bladet afviste at bringe dem.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at et medie skal udvise kildekritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.2. Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at Ekstra Bladet har undladt at udvise den fornødne kildekritik over for Tom Thygesen Daugaards kommentarer. Nævnet bemærker, at det af artiklen fremgår, at Tom Thygesen Daugaard tidligere har arbejdet for Dialogcenteret, og at artiklen henviser til omtalen i Jyllands-Posten, hvoraf det fremgår, at det navnlig er tidligere elever og lærere, der har udtalt sig.

Efter det oplyste, er det 21 medlemmer af MISA og ikke organisationen MISA, der er under anklage i Rumænien. Nævnet finder det beklageligt, at Ekstra Bladet på dette punkt gav ukorrekte oplysninger, men finder dog ikke, at dette forhold kan føre til at udtale kritik af bladet. Som sagen foreligger oplyst, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, om de rumænske anklager i øvrigt er refereret korrekt.

Efter de foreliggende oplysninger finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Ekstra Bladet for at have anvendt betegnelsen ”sekt” om MISA og [K]. Det bemærkes herved, at der er tale om Ekstra Bladets vurdering på baggrund af de foreliggende oplysninger.

Ekstra Bladet forelagde avisens oplysninger for pressetalsmand [D], men han ønskede ikke at komme med en uddybende kommentar. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at udtale kritik af avisen for ikke at indhente klagers kommentar inden offentliggørelsen. Pressenævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere overskriften ”Kan nemt misforstås”, idet det af artiklen fremgår, hvad overskriften henviser til.

Nævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af Ekstra Bladet.

[K] har klaget til Pressenævnet over to artikler i Ekstra Bladet den 25. maj 2009, idet centeret mener, at god presseskik er tilsidesat. Klagen omfatter tillige afslag på genmæle.

Sagen er behandlet sammen med sag nr. 2009-6-0845, [person A] mod Jyllands-Posten, sag nr. 2009-6-0864, [K] mod Jyllands-Posten og jp.dk, og sag nr. 2009-6-0866, [K] mod kristeligt-dagblad.dk.

1 Sagsfremstilling

Ekstra Bladet bragte den 25. maj 2009 lederartiklen "*Den kommunale glidecreme*", hvoraf følgende fremgik:

"DET ENE mirakel kommer fra ... Det andet ved navn [B] er fra Rumænien. Fælles for dem er en veludviklet evne til at suge penge ud af naive forvaltninger.

Det drejer sig om to gange cirka 3 mio. kr. – fra skatteydere til platugler.

I KØBENHAVN er der tale om [K], der er rumænsk baseret og menes at manipulere unge mennesker til at yde diverse sextjenester. Den bagvedliggende rumænske sekt, MISA, sigtes således for handel med kvinder.

Københavns Venstre-kulturborgmester Pia Allerslev, der uddeler støtte til f.eks. autonome foreninger, siger ligesom sin fhv. partiformand Anders Fogh, at der ikke er noget at komme efter. Men trods alt vil hun lade sin forvaltning undersøge, hvad de kommunale millioner er brugt til.

...

DE IMPLICEREDE folkehøjskoler har formentlig vidst, hvad der foregik. Men det er strenge tider – og så lukker man gerne et øje for noget plat, der kan hjælpe en skole gennem endnu en anstrengt sæson.

KØNT ER DET IKKE, men den kommunale – og indimellem statslige – glidecreme sørger på den måde for, at nogle højskoler overlever, mens nogle smarte kursusarrangører propper lommerne.

Problemet er, at regningen går til skatteyderne, som ikke har godkendt de overopfindsomme forsørgelsesmetoder."

Samme dag bragte Ekstra Bladet under overskriften "*Sexsekt skal undersøges*" og underoverskriften "*Voksenundervisning? Har som yogaskole fået over 2,7 mio.kr. af Københavns Kommune*" følgende artikel:

"Under dække af at være en yogaskole har en sexsekt fået 2,7 millioner kroner i støtte fra Københavns Kommune på fem år.

Pengene er givet som tilskud til voksenundervisning, men ifølge en artikel i Morgenavisen Jyllands-Posten i går minder [K] mere om en sexsekt.

[K] er således styret af den rumænsk-baserede sekt MISA, der i sit hjemland er under anklage for bl.a. handel med kvinder og prostitution. Samtidig har flere af den københavnske yogaskoles lærere tjent penge på stripshow og pornofilm.

Tidligere leder af det kristne Dialogcentret, sognepræst Tom Thygesen Daugaard mener, det er helt galt, at [K] har fået offentlig støtte.

- Det er dybt naivt af Københavns Kommune at give penge til [K] uden at undersøge, hvad der ligger bag. Der står en totalitær, sekterisk organisation bag, som manipulerer med unge, søgende mennesker, og som driver forskellige sextjenester, siger han til Jyllands-Posten.

Undersøger sagen

Kultur- og fritidsborgmester i København, Pia Allerslev (V), der har det overordnede ansvar for tilde-
ling af støtte til foreninger, vil nu kigge på sagen.

- Den første melding fra vores embedsmænd er, at der umiddelbart ikke er noget at komme efter.

- Men når vi modtager kritik om, at vi skulle have givet tilskud til noget, der ligger uden for rammerne af, hvad vi skal bevilge penge til, så kan vi ikke sidde det overhørigt. Derfor vil jeg bede forvaltningen undersøge sagen nærmere mandag.

- Når nu I er i gang med at kigge på tilskud, bør I så ikke undersøge hele ordningen for at se, hvilket foreninger I egentlig giver skattekrone til?

- Det tror jeg ikke. Jeg har meget stor tiltro til, at folkeoplysningsudvalget, der beslutter, hvordan vi bedst bruger pengene til folkeoplysende organisationer, gør sit arbejde godt.

- Men indimellem dukker der historier op, hvor vi må se på, om det nu var rigtigt eller forkert at give tilskud. Det får mig ikke til at ændre noget i det udvalg, vi har siddende, siger hun.”

Til artiklen var under overskriften ”*Talsmand for yogaskolen: Kan nemt misforstås*” følgende:

”På [K]s hjemmeside bliver det fremhævet, at centret er blevet blåstemplet af Københavns Kommune.

Det fremgår også, at undervisningen er baseret på den rumænske yogalærer [B]s lærdom og hans skole, MISA.

I 2004 blev MISA mistænkt for bl.a. prostitution og menneskehandel af de rumænske myndigheder, men [B] flygtede og har i dag asyl i Sverige.

Tit i Danmark

Her vil man ikke udlevere ham til det rumænske retsvæsen, da man ikke mener, han vil kunne få en fair retssag på grund af sin personlige overbevisning. [B] dukker i dag, ifølge Ekstra Bladets oplysninger, jævnligt op ved arrangementer i Danmark.

Ekstra Bladet ville gerne have haft en kommentar fra lederen af [K] i Danmark, [C], der bl.a. er med i pornofilm ”The Magic Passage”, der handler om tantralsex. Men talsmanden i [K], [D], sagde, at han ikke var til rådighed i går.

- *Men kan du så ikke fortælle mig, om der er hold i beskyldningerne om, at I er en sexsekt?*

- Jeg vil ikke komme med overfladiske udtalelser, da de meget nemt kan misforstås. Jeg vil i stedet henvise til vores hjemmeside ([K].dk, red.), hvor der ligger en præsentation af os, siger [D].”

[K] anmodede ved e-mail af 24. juni 2009 Ekstra Bladet om at bringe et genmæle (en tekst for hver af artiklerne). Genmæleteksterne tilbageviste navnlig, at yogacentret og MISA var sekter, at de var involveret i sex-industrien, at [C] var leder samt kritiserede avisen for manglende kildekritik. Ekstra Bladet afviste den 27. juni 2009 at bringe genmælerne.

2 Parternes synspunkter

2.1 [K]s synspunkter

[K] har anført, at artiklerne baserer sig på upålidelige kilder. Der er tidligere stillet spørgsmål ved Dialogcenterets objektivitet, bl.a. i kristeligt-dagblad.dk's artikler ”Vrede over centers advarsel mod frikirker” og ”Dialogcentret kritiseres for ensidighed” af 20. december 2006.

[K] er en folkeoplysende forening, der driver aftenskolevirksomhed med undervisning i emner som yoga, meditation, tantrisk erotik og selvudvikling. Indtægterne hidrører fra yogaelevernes kursusafgifter og kommunestøtten. Organisationen er ikke fokuseret på sex eller involveret i sexydelser. Centret blander sig imidlertid ikke i, hvad undervisere og elever på skolen foretager sig i fritiden og kan ikke gøres ansvarlig for enkeltpersoners adfærd.

Hverken [K] eller MISA falder ind under definitionen ”sekt” eller kan betegnes som sådanne. Der er i den forbindelse navnlig henvist til den svenske teolog Karl Erik Nylunds afhandling vedr. MISA, der konkluderer, at MISA og [K] intet har tilfælles med strukturen i en sekt. Centret er ledet af et repræsentantskab, der vælges af generalforsamlingen. [C] leder lærerstaben og er anført som sådan, ikke ”skolens leder”. [B] er spirituel rådgiver.

[K] er medlem af Atman International Yoga Federation, hvor også den rumænske organisation MISA er medlem, men klager er uafhængig både administrativt og økonomisk. I Rumænien er det ikke MISA, men 21 yogaelever og -lærere, der er anklaget for menneskehandel.

[K] har anført, at den eneste kommentar over for Ekstra Bladet var: ”Ingen kommentar, da hurtige og korte svar i telefonen nemt kan misforstås”. Dertil skrev Ekstra Bladet overskriften ”Kan nemt misforstås” med reference til det indholdsmæssige i artiklen og i en helt anden sammenhæng. Avisen informerede ikke klager om indholdet i artiklerne og gav ikke mulighed for at tage stilling til påstandene, mens tiden tillod det.

2.2 Ekstra Bladets synspunkter

Ekstra Bladet har anført, at avisen er berettiget til at betegne klagers foretagende for en sekt, idet denne glose betegner en kreds af mennesker, der står sammen om en række værdier af åndelig art – i dette tilfælde kombineret med udøvelse af visse praksisser.

Ekstra Bladet har videre anført, at avisen tydeligt gjorde opmærksom på, at oplysningerne stammede fra Jyllands-Postens artikler, der er forelagt kultur- og fritidsborgmesteren, idet et springende punkt i kritikken er den kommunale bevilling til klagers virksomhed. Ekstra Bladet har forelagt oplysningerne er for centerets talsmand, [D], som selv har trukket grænsen for, hvor kort han ville udtale sig.

Avisens øvrige kommentarer falder inden for bladets ret til at give udtryk for redaktionelle holdninger.

Ekstra Bladet har endelig afvist at bringe klagers genmæle, der falder uden for rammerne for et genmæle, som skildres i medieansvarsloven § 38.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Thomas Rørdam, Palle Weis, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Det følger af medieansvarslovens § 38, stk. 1, at et genmæles indhold i alt væsentligt skal være begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger. Under henvisning til, at klagers genmæletekster ikke var begrænset til de nødvendige faktiske oplysninger afslog Ekstra Bladet at bringe disse. Pressenævnet finder, at genmæleteksterne indeholder kommentarer og vurderinger i et sådant omfang, at de ikke opfylder indholdskravet i medieansvarslovens § 38, stk. 1. Pressenævnet finder på denne baggrund, at der ikke er grundlag for at bringe genmælerne, eller for at udtale kritik af, at Ekstra Bladet afviste at bringe dem.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at et medie skal udvise kildekritik over for nyhedskilderne, i særdeleshed når disses udsagn kan være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, jf. punkt A.2. Nævnet finder ikke grundlag for at fastslå, at Ekstra Bladet har undladt at udvise den fornødne kildekritik over for Tom Thygesen Daugaards kommentarer. Nævnet bemærker, at det af artiklen fremgår, at Tom Thygesen Daugaard tidligere har arbejdet for Dialogcenteret, og at artiklen henviser til omtalen i Jyllands-Posten, hvoraf det fremgår, at det navnlig er tidligere elever og lærere, der har udtalt sig.

Efter det oplyste, er det 21 medlemmer af MISA og ikke organisationen MISA, der er under anklage i Rumænien. Nævnet finder det beklageligt, at Ekstra Bladet på dette punkt gav ukorrekte oplysninger, men finder dog ikke, at dette forhold kan føre til at udtale kritik af bladet. Som sagen foreligger oplyst, har nævnet ikke mulighed for at tage stilling til, om de rumænske anklager i øvrigt er refereret korrekt.

Efter de foreliggende oplysninger finder Pressenævnet ikke grundlag for at udtale kritik af Ekstra Bladet for at have anvendt betegnelsen ”sekt” om MISA og [K]. Det bemærkes herved, at der er tale om Ekstra Bladets vurdering på baggrund af de foreliggende oplysninger.

Ekstra Bladet forelagde avisens oplysninger for pressetalsmand [D], men han ønskede ikke at komme med en uddybende kommentar. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at udtale kritik af avisen for ikke at indhente klagers kommentar inden offentliggørelsen. Pressenævnet finder heller ikke grundlag for at kritisere overskriften ”Kan nemt misforstås”, idet det af artiklen fremgår, hvad overskriften henviser til.

Nævnet finder heller ikke i øvrigt anledning til at udtale kritik af Ekstra Bladet.

Afgjort den 7. oktober 2009